

fortalte om et Forhold, han havde set, hvor to Ægtefæller levede saadan sammen, at Børnene maatte gemme Knivene, for at Forældrene ikke skulde bruge dem mod hinanden. Tror nu det ærede Medlem, at det kan nytte at lave et kønner Hus til disse to Ægtefæller? Tror det ærede Medlem, at de derved kommer i bedre Forstaaelse med hinanden og lader være at bruge Knivene mod hinanden? Nej, det er ikke Hytten, det kommer an paa, det er Sindelaget, Hjertelaget, og naar to Mennesker i Ægteskabet hader hinanden i den Grad, at de truer hinanden med Knive, saa tror jeg ikke, det nytter at forbedre deres økonomiske Forhold. Det er ikke det, det kommer an paa. Men er der daarlige sanitære Forhold i København og særlig paa Christianshavn, og det sagde det ærede Medlem, at der var, saa er det jo i første Række Kommunalbestyrelsens Sag at tage disse Forhold op til Overvejelse og søge at rette derpaa. Da det ærede Medlem fremdrog hele det Billede af Skyggesiderne her i København og paa Christianshavn, spurgte jeg uvilkaarligt mig selv: Hvem regerer da den Kommune, hvem styrer den? For saadant noget kunde slet ikke finde Sted paa Landet. Der kender jeg Forholdene saa nøje, der vilde Sogneraadet ikke finde sig i saadanne Forhold uden at skride ind. Nu hørte jeg forleden det ærede Medlem oplyse, at de Radikale og Socialisterne har i samfulde 20 Aar styret denne Kommune, og dog ser det saadan ud! Ja, det ærede Medlem ryster paa Hovedet, og det skal siges til hans Ros, at han gav de Radikale, til Trods for, at de er hans Forbundsfæller, et alvorligt Rap, idet han erklærede, at de havde ikke været bedre end de Konservative. Men til Trods for, at han gav dem dette lille Rap, som maaske kan være fortjent — det skal jeg ikke indlade mig paa, det maa de selv svare paa —, vil jeg dog sige, at de har styret København længe nok til, at de ikke uden videre kan kaste Ansvar over paa andre, naar de nu har Magt og ikke alene Ret, men ogsaa Pligt til at sørge for bedre Forhold ogsaa i sanitær Henseende.

Men naar man hører om al den Elenighed, der er, ogsaa med Hensyn til Børnene, i mange Hjem i den store By, saa er der ogsaa Anledning til at spørge: Hvordan er det med Skolerne? Hvordan er Skolernes Undervisning? Jeg ser, at Københavns Kommune har de kønneste Skolebygninger, der findes noget Sted i Landet, og den har ikke alene de kønne-

ste og dyreste Skolebygninger, den har ogsaa vel uddannede Lærere, og den lønner dem jo ogsaa forsvarligt. Men er der saa ikke noget forkert i Undervisningen? Er Forholdet ikke det, at man i de store Byer alt for meget jager Undervisningen op i Retning af det kundskabsmæssige i Stedet for samtidig at arbejde hen til at lade den virke opdragende. Det nytter ikke, at vi faar en oplyst Slægt, naar det er en uvorn og uopdragen Slægt. Det nytter ikke, at man fylder Børnenes Hoveder med nok saa mange Kundskaber og lader dem tage nok saa mange Eksaminer, dersom Sindelaget ikke duer. Dersom de ingen Paavirkning har faaet i Henseende til Sindelaget, Hjertelaget, saa nytter det ikke. Derfor ønsker jeg at Skolen mere og mere skal tage Sigte paa at danne Karakteren, at lære de smaa at gøre Forskel paa godt og ondt, at sætte Skel imellem Løgn og Sandhed, mellem Ret og Uret. For er Hjertelaget ikke retvendt, saa nytter det ikke med Kundskaberne. Kundskab er Magt, men det er en Magt, der lige saa godt kan bruges i det ondes som i det godes Tjeneste. Naar det ærede Medlem stadig kaster Skylden for disse sørgelige Forhold paa Staten, Samfundet, og glemmer de enkeltes Ansvar, saa handler han forkert. Det enkelte Menneske maa ogsaa have et Ansvar, og de enkelte Hjem maa føle det Ansvar, de har overfor deres Børn. Man kan ikke lægge det hele over paa Staten og, hver Gang der sker nogle Udskejelser, sige: Det er Samfundets Skyld. Saa bliver de Folk ikke bedre, saa tænker de aldrig paa, at de kan have nogen Skyld. Det ærede Medlem udtalte til min Forbavselse, at Forholdene var saaledes her, at det slet ikke undrede ham, at Bolschevikerne gjorde sig utiltbens — han brugte ikke det Udtryk, men det var hans Mening — ja, det ærede Medlem føjede til, at det var underligt, at Bolschevikerne var saa rolige, som de var. Det var næsten en Bolscheviktale, det ærede Medlem holdt. Det var netop en Opfordring til Bolschevikerne om at gøre mere Mudder. (Afbrydelse). Ja, saadan lød det for mine Øren. Men det skulde glæde mig, om jeg har hørt fejl, for jeg synes, det er utilbørlig Tale at føre. Jeg tror, man skal vende Tanken indad, til Hjemmene, til Skolerne og til Kommunerne, før man i alt for høj Grad kalder paa Staten.

Et Emne, der har været meget omtalt under denne Forhandling, er Forhol-